

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Vaticinia,|| Siue|| Prophetiæ|| Abbatis|| Ioachimi,|| &||
Anselmi Episcopi|| Marsicani,||**

Joachim <von Fiore>

Venetiis, 1589

Candido, et amico lectori

[urn:nbn:de:bsz:31-248994](#)

et Lunz
cibus

CANDIDO. ET AMICO LECTORI

PASCHALINVS REGISELMVS.

Sed admirationi hominibus doctis non sine causa varietas lectionum veterum exemplarium illorum scriptorum, qui via ætate mille annorum spatium excessere. Cum nos videamus libros nostra tempestate, aut patrum, uel auorum memoria scriptos ita inter se ob uariam exemplarium transcriptio nem differre; ut ne unum quidem reperiatur, quod cum ceteris sic ad amissim conueniat, quin in illo non contemnenda quæ piam pars sit longè dissentiens ab ijs, quæ uel antea, uel paulo post ad nostras manus peruenire. Hoc si umquam nos uerum fuisse experientia comprobante didicimus, modò clarius, certiusque nobis patuit, atque haud posse aliter se habere nostris magnis laboribus experti sumus: dum præsens opus Vaticiniorum, seu (ut uulgo aiunt) Prophetiarum Abbatis Ioachim, & Anselmi Episcopi Mafianici expurgandum suscepimus. Nam cum octo manuscripta exemplaria, & septem typis expressa apud nos essent, tanta erat in illis diuersitas, quod multoties nos ea posse aliqua ratione decenter, & aptè consarcinare, ut in lucem prodirent, desperauerimus. Evidem si is, qui ante nos eas emittere in uulgu uoluit, ac declaratione, & satis probabili lectione auctas produxit, mentem etiam ad illas attentius ponderandas solertiorem adhibuisset, non permisisset for-

b san,

san, se à desiderio legendi, quemadmodum ab alijs corruptè
editæ fuerant, ita transuersum rapi; sed omni studio conatus
fuisset, ut ea forma conspicerentur, qua Abbas ipse ab hinc
trecentos annos, & Episcopus eas conscriperat. Id autem illi
minimè uitio damus, cum laude dignum censemus, &
ratum literarum lumen nostris temporibus esse fateamur.
Curavit ipse in primis, quod satis fœliciter quoque processit,
confutare, & penitus sternere mendacem, falsam, insanamque
cuiusdam scelesti expositionem, qui inanibus, & phanaticis
suis somnijs ea accommodare tentabat, quæ spiritu propheti-
co ab Abbatे Ioachim, & ab Episcopo Anselmo imaginibus
expresa, & uisionibus præuisa fuerant. Dicam tamen, et si iste
falsò intellectus, & mendaci astu exposuit, neminem esse debe-
re tam audacem, qui ualeat, aut possit scire, & affirmare, se
penitus capere posse, quicquid his obscuris ænigmatibus per-
stringitur. Licet enim aliqui sint, qui uelint suos successus ha-
buisse Prophetias omnes Abbatis Ioachim, unà cum illis, quæ
suis adiectæ Anselmo Episcopo Marsicano tribuuntur. Alij
habentur, qui dicant nondum omnes suos eventus sortitas
fuisse: cum non ita accipi debeant, ut nulla interpositione si-
bi succedant: sed tantum referendas esse ad res præclarè ge-
stas, & ad Pontifices, quorum temporibus magna, & animad-
uertenda contigerint. Cum plures extiterint, quibus uiuen-
tibus pauca digna memoratu acciderunt, & alij, qui ob suam
uitæ breuitatem, aut rebus magnis occasionem præbere, aut
tempore saltem aliorum actiones suis Pontificatibus circum-
scribere nequinerunt. Dissentiunt ab his duabus opinioni-
bus alij affirmantes, illas instar rotæ fabricatas esse, quæ cir-
cumactæ semper ad idem redeant, & occultorum sensuum
in illis mysticè clausorum multiplicitate semper nouas expli-
cationes gignant, & nouas expositiones admittant. Nos nulli
istarum sententiarum respondere uolumus: licet id efficere
statuissemus, cum primum illas aggredi cœpimus: uerum ad
aliud uolumen hoc transferemus, quod paulopost emittere
paramus:

paramus: modò hoc nostrum studium gratum uobis esse deprehendamus. Evidem magna ex parte quasdam lucubrations nostras perfeceramus non parum profuturas, iucundasque, quibus superiores opiniones discutebamus, simulque cum ijs proditura erat expositio ob curiosa ingenia longè clatar, ob successus longè conuenientior, & ueritati ipsi magis inherens: quando nobis inspiciendas dedit Iohannes Antonius Maginus Patauinus uir Syderum cognitione præstans, & Italix nostræ perillustre ornamentum harum prophetiarum imagines decem in membranis tantæ uetusatis, ut abhinc trecentos, & eo plures annos delineatas iudicari possit, ab omnibus, quæ hactenus in uulgs exiere, plurimum differentes, & delineatione, & litteris numeralibus cuicunque imagini superpositis, quas in nullo alio libro uidimus, & ob inscriptiones penitus diuersas ab ijs, quas impressas, scriptasque habuimus. Quæ imagines illarum Prophetiarum sunt, quas Anselmo adscripsere: tamen in eam opinionem nos induxere non modò illas Anselmi non esse: uerū omnes certo certius Abbatis ipsius. Qua de re, & in Adnotationibus, & in posteriori Volumine agemus. Præterea ad nos scripta quædā allatasunt, ab hinc centum, & triginta annos à quadam Dominico Mauroceno nobili uiro Veneto patritio satis docto, & exacti ingenij composita, in quibus non Abbati, nec Anselmo: sed Rabano cuidam (nescio, an is sit monachus ille, cuius fertur esse libellus de uirtutibus numerorum) tributuntur hęc uaticinia, quæ tam asleueranter Abbatis Ioachimi, & Episcopi Anselmi esse dicuntur. Quæ potissima causa fuit, cur animo secundum volumen conscribere proposuerimus, in quo uaria prophetia collectæ sint præter supradictas decem imagines, cum expositione generatim omnes complectente, quæ his etiam, quas modò damus, usui erit, quemadmodum illam singularem ad has explicandas aggressi fueramus. Iucundior uero erit, quia omnes simul concordes præstare conabitur, demonstrabitque plures sanctorum uirorum, sanctarumque mulierum prædi-

Actiones conuenire ad calamitates manifestandas his nostris,
& nouissimis temporibus imminentes. In his autem præstan-
tissimum illud Vaticinium Erythreæ Sybillæ extabit, Græcis
ad Troianam expeditionem proficiscentibus depromptum,
res usque ad sæculi finem futuras prædicentis, antea quoque
typis editum, uerum imperfectum, mutilumque, à Græca in
latinam linguam à Nobili illo Veneto, cuius supra memini-
mus, uersum, quibusdam paucis, at maximi momenti adno-
tationibus adiectis. His præter superius promissam exposicio-
nem coniungemus obseruationes literarum numeralium,
uariorumque modorum, quibus ueteres per numeros usi sunt
in ænigmatis occultandis mysterijs, in diuinationibusque
lucidius explicantes, quoad per nos fieri poterit, litteras, &
Alphabera Abbatis, & numeros ab eo comprehensos, præter
morem numerandi ipsius Sybillæ: cum multæ animaduersio-
nes etiam in habeantur, quas ueteres Hebræi, Græci, & La-
tini ad nos transmisere; à quibus dissentire laudi numquām
cessit, quin potius cognitioni nostræ obsuit, quod scitè in eo-
dem uolumine indicabitur, singularem, breuemque decla-
rationem in 4. Danielis Monarchias proferendo, quæ Visio-
nem quartæ Monarchiæ enodabit. Augebit studij nostri dili-
gentiam, suppeditabit imbecillitati nostræ uires, & addet co-
natibus nostris calcaria gratitudo tua Amice Lector: si non
modò libenti animo hæc nostra uaticinia, & eorum uarias le-
ctiones, & adnotaciones aduersus hæreticum præsertim ho-
minem, & Pseudomagum conscriptas legeris: uerum etiam
siquid in rem nostram monueris, & incœptum audax no-
strum locupletius reddideris, vel aptam materiam nobis ipse
offerens, uel alios, qui in hoc nobis fauere possint, indicans, ut
secundo cursu uela uentis propediem exiturum uolumen fœ-
licibus auspicijs committat.